

1 Aké sú podmienky na dosiahnutie rozvodu?

Ak sa chcú manželia na Malte rozviesť, musia podať spoločný návrh. Návrh na rozvod s druhým manželom môže podať aj jeden z manželov. V čase začatia rozvodového konania museli manželia štyri roky z posledných piatich pred podaním návrhu žiť oddelene alebo museli uplynúť štyri roky od dátumu rozluky. Súd tiež musí byť presvedčený, že neexistuje žiadny odôvodnený predpoklad obnovenia manželského spoluzitia. Ďalšou podmienkou je, že manželia a deti musia poberať primerané výživné, ak je vymierané, ale tohto práva na výživné sa môžu účastníci kedykoľvek vzdať. Rozvod medzi manželmi, ktorí žili oddelene na základe dohody alebo rozsudku, neprináša žiadnu zmenu v nariadených alebo dohodnutých podmienkach medzi účastníkmi, okrem účinkov, ktoré vyplývajú zo zákonného rozvodu. Je potrebné poznamenať, že pri návrhu na rozvod nie je potrebné, aby žili manželia oddelene na základe dohody alebo rozsudku.

2 Aké sú dôvody na rozvod?

V práve sa nevyžaduje stanovenie dôvodov na rozvod. Ako však už bolo uvedené v odpovedi na otázku týkajúcu sa podmienok, v deň začatia rozvodového konania musia žiť manželia oddelene štyri roky za posledných päť rokov pred podaním návrhu alebo musia od dátumu rozluky uplynúť minimálne štyri roky.

3 Aké sú právne dôsledky rozvodu, pokiaľ ide o:

3.1 osobné vzťahy medzi manželmi (napr. priezvisko)

Rozvod medzi manželmi, ktorí žili oddelene na základe dohody alebo rozsudku, neprináša žiadnu zmenu v nariadených alebo dohodnutých podmienkach medzi účastníkmi, okrem účinkov, ktoré vyplývajú zo zákonného rozvodu. Zákon o rozluke sa týka aj priezvisk, preto sa môže manželka po rozluke rozhodnúť znova používať svoje rodné priezvisko. Toto rozhodnutie však musí uviesť vo vyhlásení vo verejnej listine o rozluke a v prípade rozluky prostredníctvom zaevidovaného oznámenia v danej veci, a to ešte pred vynesením rozsudku. Po vyhlásení rozvodu zanikajú všetky občianskoprávne účinky a povinnosti účastníkov týkajúce sa spoluzitia. Zanikajú aj dedičské práva manželov, a to s účinkom odo dňa, ktorým sa vydané rozhodnutie alebo rozsudok vo veci rozvodu stávajú *právoplatnými*.

3.2 rozdelenie majetku manželov

Rozvod medzi manželmi, ktorí žili oddelene na základe dohody alebo rozsudku, neprináša žiadnu zmenu v nariadených alebo dohodnutých podmienkach medzi účastníkmi. Podľa časti 66D(5) maltského občianskeho zákonníka majú účastníci, ak sa na tom obaja dohodnú, pri zániku oddelene spravovaného spoločne nadobudnutého majetku alebo spoločného zvyšného majetku právo rozviesť sa bez likvidácie spoločného majetku.

3.3 maloleté deti manželov

Rozhodnutie o rozvode nemá žiadny vplyv na rodičovské práva a povinnosti voči deťom alebo voči akejkoľvek dohode medzi účastníkmi v otázkach starostlivosti o deti a opatrovnictva detí. Jeden z účastníkov môže však tvrdiť, že druhý účastník nie je spôsobilý na opatrovnictvo maloletých detí, a ak takéto tvrdenie potvrdí súd, účastník vyhlásený za nespôsobilého nebude môcť až do úmrtia druhého účastníka prevziať opatrovnictvo nad maloletými deťmi bez súhlasu súdu. Výživné na maloleté deti zostáva v platnosti do dosiahnutia osemnásteho roku veku detí: ak dieťa pokračuje v štúdiách, výživné sa, ak nie je dohodou stanovené inak, vypláca do dosiahnutia veku 23 rokov.

3.4 výživovacia povinnosť voči druhému z manželov?

Rozvod medzi manželmi, ktorí žili oddelene na základe dohody alebo rozsudku, neprináša zmenu v nariadených alebo dohodnutých podmienkach medzi účastníkmi. Preto sa rozvodom nekončí výživovacia povinnosť, pokiaľ sa účastníci nerozhodnú inak. Súd môže v rozsudku, ktorým prijíma návrh na rozvod, a na žiadosť počas vypočutia účastníka, ktorý má dostávať výživné na seba alebo na deti od druhého účastníka, nariadiť zabezpečenie vyplácania výživného druhým účastníkom prostredníctvom vhodnej a primeranej záruky podľa situácie príslušných účastníkov. Záruka môže byť v maximálnej výške výživného za päť rokov. Túto žiadosť možno predložiť kedykoľvek aj po uvedenom rozsudku, keď je výživné splatné.

Po predložení návrhu na rozvod príslušnému občianskoprávnemu súdu jedným z manželov alebo oboma manželmi, ktorí sa dohodli na ukončení manželstva, súd v prípade, ak manželia nežijú oddelene na základe dohody alebo rozsudku súdu, predvolá pred povolením rozvodového konania oboch účastníkov k mediátorovi, ktorého buď vymenoval súd, alebo po vzájomnej dohode určili obaja účastníci, aby sa pokúsil o dosiahnutie zmierenia medzi manželmi. V prípade nedosiahnutia zmierenia a ak sa manželia ešte nedohodli na podmienkach rozvodu, je úlohou mediátora umožniť účastníkom dosiahnuť rozvod na základe dohody. Uvedenú dohodu možno uzavrieť v prípade splnenia niektorých alebo všetkých nasledujúcich podmienok:

starostlivosť o deti a opatrovnictvo detí,

kontakt oboch účastníkov s deťmi,

výživné na manželov, na jedného z nich alebo na dieťa,

pobyt v domácnosti manželov,

rozdelenie samostatne spravovaného spoločne nadobudnutého majetku alebo spoločného zvyšného majetku.

4 Čo znamená v praxi právny pojem „rozluka“?

Rozluka sa týka podania príslušného podnetu jedným z manželov voči druhému manželovi, pričom súd vynesie rozsudok týkajúci sa práv a povinností oboch manželov po rozluke.

5 Aké sú podmienky rozluky?

Rozluka sa povoľuje na základe jednej alebo viacerých z týchto podmienok:

cudzoložstvo,

domáce násilie,

zhýralstvo, krutosť, vyhrážanie alebo spôsobenie ťažkej ujmy na zdraví jedným účastníkom navrhovateľovi alebo niektorému z detí,

od manželov sa nemôže opodstatnene očakávať spoločný život, keďže manželstvo bolo nenávratne poškodené,

opustenie spoločnej domácnosti.

6 Aké sú právne dôsledky rozluky?

Pokiaľ ide o **výživné**, ten z manželov, voči ktorému je vyhlásená rozluka, musí platiť výživné na druhého účastníka a deti do osemnásť rokov veku a ak ďalej pokračujú v dennom štúdiu, odbornej príprave alebo učení, do veku dvadsiatich troch rokov. Suma, ktorú má dostávať druhý účastník a deti, sa stanovuje po zohľadnení všetkých okolností manželov a detí vrátane týchto:

potrieb detí po zohľadnení všetkých okolností,

postihnutia, či už ide o fyzické alebo duševné postihnutie,

okolností choroby, ktoré sú také závažné a ťažké, že môžu ohroziť schopnosť manželov alebo detí finančne sa o seba postarať,

skutočnosti, či sa schopnosť zárobkovej činnosti účastníka, ktorému sa má vyplácať výživné, zhoršila z dôvodu, že sa musel počas manželstva starať o domácnosť, druhého účastníka a výchovu detí pochádzajúcich z manželstva,

všetkých príjmov alebo dávok, ktoré manželia alebo jeden z manželov zákonne poberajú,

požiadaviek na bývanie manželov a detí,

sumy dávky, na ktorú by každý z účastníkov mal nárok, vrátane, ale nie výhradne, dávky v rámci dôchodkového systému, ale z dôvodu rozluky stratí daný účastník príležitosť alebo možnosť ju získať.

Domácnosť manželov môže byť súdom na návrh jedného z účastníkov pridelená tomuto účastníkovi, pričom druhý účastník z nej môže byť vylúčený, a to na obdobie a za podmienok, o ktorých rozhodne súd: súd môže rozhodnúť aj o predaji domácnosti manželov, ak sa presvedčí, že obaja účastníci a ich deti budú mať iné vhodné ubytovanie, pričom výnos z predaja sa rozdelí medzi oboch účastníkov podľa rozhodnutia súdu. Ak domácnosť manželov patrí obom účastníkom, môže ju prisúdiť jednému účastníkovi, ktorý druhému účastníkovi nahradí utrpenú finančnú škodu.

Pri vynášaní rozsudku o rozluke súd rozhodne aj o tom, ktorému z manželov sa zverí **opatrovníctvo** detí, pričom sa najväčší dôraz kladie na záujem dieťaťa. Súd však môže na žiadosť jedného z účastníkov vyhlásiť, že druhý účastník nie je spôsobilý na opatrovníctvo maloletých detí účastníkov, a v takom prípade nebude môcť účastník vyhlásený za nespôsobilého až do úmrtia druhého účastníka prevziať opatrovníctvo nad maloletými deťmi bez súhlasu súdu.

Manželka sa môže po rozluke rozhodnúť znova používať svoje rodné **priezvisko**, toto rozhodnutie však musí uviesť vo vyhlásení vo verejnej listine o rozluke a v prípade rozluky prostredníctvom zaevidovaného oznámenia v danej veci, a to ešte pred vynesení rozsudku.

Vo všetkých prípadoch platí, že účinky rozluky prestanú pre **tretie strany** platiť až dňom zaevidovania listiny vo verejnom registri.

7 Čo znamená v praxi pojem „vyhlásenie manželstva za neplatné“ („anulovanie manželstva“)?

Anulovanie manželstva znamená, že manželstvo nemá žiadny účinok. Manželstvo je vyhlásené za neplatné.

8 Aké sú podmienky anulovania manželstva?

Manželstvo je anulované, ak:

sa nedodržali náležitosti týkajúcej sa jeho platnosti predpísanej zákonom krajiny, v ktorej sa manželstvo uzavrelo,

ak sa súhlas jedného z účastníkov dosiahol fyzickým či morálnym násilím alebo zastrášaním,

ak sa súhlas jedného z účastníkov zruší v dôsledku chyby v identite druhého účastníka,

ak sa súhlas jedného z účastníkov získal klamným tvrdením o vlastnostiach druhého účastníka, ktoré by svojou podstatou mohlo závažne narušiť manželský život,

ak sa súhlas jedného z účastníkov zruší v dôsledku zásadného nepochopenia manželského života alebo jeho základných práv a povinností alebo v dôsledku závažnej psychologickkej anomálie, ktorá danému účastníkovi znemožňuje plniť základné manželské povinnosti,

ak je niektorý z účastníkov impotentný, bez ohľadu na to, či ide o impotenciu absolútnu alebo relatívnu, ale len v prípade, ak sa táto impotencia vyskytovala už pred manželstvom,

ak sa súhlas jedného z účastníkov získal s cieľom pozitívne vylúčiť samotné manželstvo, niektorý zo základných prvkov manželského života alebo právo na manželský akt,

ak niektorý z účastníkov podmieňuje svoj súhlas určitou podmienkou do budúcnosti,

ak niektorý z účastníkov nemal v čase uzavretia manželstva, a to ani z dočasného dôvodu, dostatočný intelekt alebo slobodnú vôľu na udelenie súhlasu s manželstvom, a to aj napriek tomu, že ani jeden účastník nepodliehal žiadnemu zákazu alebo nerozhodnosti,

ak sa manželstvo nenaplnilo.

9 Aké sú právne dôsledky anulovania manželstva?

Účinky platného manželstva sa vždy považujú za existujúce, keď sa počas manželstva vyhláseného za anulované a neplatné narodila alebo počnú deti, ako aj to, keď sa deti narodila pred takýmto manželstvom a sú uznané ešte pred vynesení rozsudku, ktorým sa manželstvo anuluje. Ak jeden z manželov konal v dobrej viere, tieto účinky sa pripíšu v jeho prospech a v prospech detí. Ak ani jeden z manželov nekonal v dobrej viere, účinky platného manželstva sa pripíšu iba v prospech detí, ktoré sa narodili alebo počali počas manželstva vyhláseného za anulované a neplatné. Ten z manželov, ktorý je zodpovedný za anulovanie manželstva, musí počas obdobia piatich rokov vyplácať výživné druhému z manželov v dobrej viere: táto povinnosť sa ukončí, ak účastník, ktorý konal v dobrej viere, počas tohto obdobia vstúpi do ďalšieho manželstva.

10 Existujú alternatívne mimosúdne spôsoby riešenia otázok týkajúcich sa rozvodu bez toho, aby bolo potrebné sa obrátiť na súd?

Nie, iné možnosti nie sú. Toto sa musí riešiť na súde.

11 Kde treba podať žiadosť (návrh) o rozvod / rozluku / anulovanie manželstva? Aké formálne náležitosti treba dodržať a aké doklady musím pripojiť k žiadosti?

Návrh na rozvod, rozluku alebo anulovanie manželstva uzavretého pred matričným úradom sa musí podať občianskoprávnemu súdu (rodinné veci), pričom žiadosť o zaevidovanie anulovania povoleného cirkevným tribunálom na Malte sa musí podať odvolaciemu súdu. Návrh na rozvod, rozluku a anulovanie manželstva uzavretého pred matričným úradom sa musí predložiť pod prísahou. Vyjadrenie k návrhu sa musí podať do dvadsiatich dní. Písomnosti, ktoré je potrebné priložiť, sa líšia podľa toho, čo chce daný účastník dokázať. V prípade zaevidovania anulovania cirkevným tribunálom sa však musí priložiť kópia rozsudku vyneseneho metropolitným tribunálom na Malte, rozhodnutia vydaného regionálnym tribunálom druhého stupňa, príkazu na vykonanie rozhodnutia a sobášneho listu.

Každý účastník konania o rozluke môže kedykoľvek počas prerokovania veci, ale nie po odročení veci s cieľom vyniesť rozsudok, požiadať vo forme žiadosti o to, aby sa návrh na rozluku v tejto veci považoval za návrh na vyhlásenie rozvodu.

12 Môžem získať právnu pomoc na pokrytie nákladov konania?

Áno, právna pomoc sa môže poskytnúť, ak sa dodržia požiadavky stanovené v oddiele 912 zákonníka o sústave súdov a občianskom súdnom konaní.

13 Dá sa odvolať proti rozhodnutiu o rozvode manželstva / rozluke / anulovaní manželstva?

Áno, voči rozhodnutiu o rozvode, rozluke alebo anulovaní sa možno odvolať. Treba však pamätať na to, že voči rozhodnutiu o zaevidovaní anulovania povoleného cirkevným tribunálom na Malte sa odvolať nemožno.

14 Čo musím urobiť pre to, aby bolo rozhodnutie o rozvode / rozluke / anulovaní manželstva, ktoré vydal súd iného členského štátu, uznané v tomto členskom štáte?

Rozhodnutie cudzieho súdu týkajúce sa stavu osoby v manželstve alebo ovplyvňujúce tento stav sa uznáva na všetky účely maltského práva, ak toto rozhodnutie vydal príslušný súd krajiny, ktorej je jeden z účastníkov konania občanom alebo v nej má bydlisko. Do platnosti na Malte vstupuje zápisom do verejného registra (**Evans Building, Merchant's Street, Valletta VLT 2000**).

Okrem maltského práva sa uplatňuje aj európske právo, konkrétne nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000. Článok 22 tohto nariadenia sa týka podmienok, za ktorých sa rozsudky týkajúce sa rozvodu, rozluky a anulovania manželstva neuznávajú. Sú to:

„a) ak je uznanie v zjavnom rozpore s verejným poriadkom členského štátu, v ktorom sa o uznanie žiada;

b) v prípade, že bol vydaný v konaní bez účasti odporcu, ak sa mu nedoručila písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť v dostatočnom čase a takým spôsobom, aby si mohol zabezpečiť obhajobu, okrem prípadu, že sa zistí, že odporca prijal rozsudok bez výhrad;

c) ak je nezlučiteľný s rozsudkom vydaným v konaní medzi rovnakými účastníkmi v členskom štáte, v ktorom sa žiada o uznanie; alebo

d) ak je nezlučiteľný so skorším rozsudkom vydaným v inom členskom štáte alebo v nečlenskom štáte medzi rovnakými účastníkmi, za predpokladu, že skorší rozsudok je možné uznať v členskom štáte, v ktorom sa žiada o uznanie.“

15 Na ktorý súd sa mám obrátiť, ak sa chcem odvolať proti uznaniu rozhodnutia o rozvode / rozluke / anulovaní manželstva, ktorý vydal súd v inom členskom štáte? Aký postup sa uplatňuje v týchto prípadoch?

Občianskoprávny súd (rodinné veci) rozhoduje vtedy, ak účastník namieta voči uznaniu rozhodnutia o rozvode, rozluke alebo anulovaní. Využije sa platný postup stanovený v kap. 12 maltského zákonníka.

16 Aké rozvodové právo uplatňuje súd v rozvodovom konaní medzi manželmi, ktorí nemajú bydlisko v tomto členskom štáte, alebo ktorí majú inú štátnu príslušnosť?

Súdy s právomocou v občianskoprávných veciach rozhodujú o návrhoch na rozvod iba vtedy, ak bol splnený minimálne jeden z týchto predpokladov: minimálne jeden z manželov mal bydlisko na Malte v čase podania návrhu na rozvod príslušnému občianskoprávnemu súdu, alebo minimálne jeden z manželov mal svoj obvyklý pobyt na Malte počas jedného roka pred podaním návrhu na rozvod.

Posledná aktualizácia: 22/03/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.